

ACADEMIA ROMÂNĂ

**BULETINUL
INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„A. PHILIPPIDE”**

Anul XIII, nr. 4

IAȘI

octombrie–decembrie 2012

CUPRINDE:

- Activitatea departamentelor
- Manifestări științifice
- Granturi, proiecte, burse
- Cărți
- Studii, articole, recenzii
- Comunicări științifice
- Prezentări și lansări de carte
- Ședințele lunare ale Institutului
- Premii, distincții
- In memoriam
- Asociația culturală „A. Philippide”
- *Varia*

PROIECTE DE CERCETARE

În trimestrul al patrulea al anului 2012:

➤ **Departamentul de lexicologie–lexicografie** a continuat activitățile de documentare și cercetare aferente proiectului prioritar al Academiei Române *Dicționarul limbii române. Serie nouă. Litera C*. Paralel cu operațiuni de organizare a fișierului clasic, au fost redactate o serie de articole din porțiunea CA-, în vederea analizelor și discuțiilor premergătoare activității de redactare propriu-zise, care va începe odată cu finalizarea revizuirii și actualizării documentelor auxiliare necesare: *Bibliografia Dicționarului limbii române* însoțită de Lista noilor sigle ale izvoarelor date ale *DLR*. De asemenea, a fost centralizat și corectat fișierul electronic, realizat în intervalul 2009–2011 și, parțial, 2012. A început activitatea de scanare și de prelucrare a lucrărilor nou introduse în *Bibliografia DLR*. A fost analizată și îmbunătățită prima variantă (programată în limbaj Java) a interfeței de scriere a *DLR* în format electronic.

➤ La **Departamentul de dialectologie**, pentru volumul al IV-lea din **NALR. Moldova și Bucovina**, s-a încheiat revizia finală, în stadiul de calcuri pregătite pentru tipar, pentru 51 de hărți analitice din secțiunea 1418–1515 a Chestionarului NALR (1418, 1420, 1422, 1423, 1426, 1431, 1433–1435, 1442, 1445, 1446, 1449–1453, 1455, 1457, 1458, 1462, 1465–1468, 1470, 1472, 1473, 1479–1482, 1484, 1486, 1489, 1493–1495, 1501–1506, 1508–1513, 1515, inclusiv hărțile interpretative din această porțiune) și pentru 49 texte de tip material necartografiat din secțiunea 1358–1464 a Chestionarului NALR (1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1364, 1365, 1366, 1369, 1370, 1371, 1372, 1378, 1379, 1380, 1383, 1384, 1385, 1387, 1397, 1399, 1404, 1407, 1408, 1409, 1410, 1412, 1416, 1421, 1425, 1427, 1428, 1429, 1432, 1436, 1437, 1438, 1439, 1441, 1443, 1444, 1447, 1448, 1454, 1456, 1460, 1461, 1463, 1464); paralel, au fost introduse în baza de date răspunsurile din anchetele la huțuli pentru un număr de 45 de hărți; s-a efectuat, pentru indicele de cuvinte și forme fișarea și o schiță a primei redactări a materialului din ultimele zece hărți (cuprinse în secțiunea 1504–1515 a Chestionarului NALR, din cele 128 proiectate pentru a fi publicate în vol. IV al Atlasului): 1504, 1505, 1506, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513 și 1515. Astfel, prima etapă a realizării Indicelui de cuvinte și forme pentru acest volum a fost încheiată. S-a lucrat la stabilirea corespondențelor reprezentând trimiterea sistematică la ilustrațiile din volumele de texte dialectale Moldova (I/1, 2; II/1) și, incidental, la diferite lucrări de profil etnolingvistic, pentru hărțile și textele redactate sub formă de material necartografiat din vol. IV al **NALR. Moldova și Bucovina**.

➤ La **Departamentul de istorie literară** s-a continuat lucrul la ediția a II-a a **Dicționarului general al literaturii române** prin actualizarea articolelor din ediția I-a și prin redactarea de noi articole (întregul colectiv). A fost finalizată revizia articolelor despre periodice din **DGLR**, ediția I, și lista cu observații care a fost trimisă autorilor (Remus Zăstroiu). Se realizează revizia volumelor **DGLR**, ediția I (Victor Durnea, Florin Faifer, Dan Mănuță). S-a finalizat actualizarea bibliografiei, respectiv a siglarului, pentru **DGLR**, ediția a II-a (Remus Zăstroiu, Gabriela Drăgoi, Ofelia Ichim). Se lucrează la ediția critică a operelor lui G. Ibrăileanu (Victor Durnea). În continuare, se actualizează **Baza de Date a DGLR** și **Arhiva DGLR** (Șerban Axinte, Nicoleta Borcea, Amalia Drăgulănescu, Sebastian Drăgulănescu, Ofelia Ichim). S-au primit noi răspunsuri la chestionarele pentru **Baza de date a diasporei literare românești** (Ofelia Ichim). Dintre articolele actualizate menționăm: **Ion Agârbiceanu**,

Grigore Alexandrescu, Dimitrie Barnoschi, Dimitrie Bolintineanu, Al. Brătescu-Voinești, Vasile Cârlova, Constantin Diaconovici-Loga, Spiru Hasnaș, Paul Papadopol, I. U. Soricu, Dorin Spineanu ș.a. S-a lucrat, împreună cu colaboratorii de la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, la actualizarea unui set de articole din **DGLR**, ediția I, ai căror autori sunt indisponibili. S-au ținut, de asemenea, trei ședințe de lucru, împreună cu prof. univ. dr. Gheorghe Chivu, m.c. al Academiei Române, în care a fost discutată situația articolelor dedicate literaturii vechi românești și s-au stabilit diverse principii de lucru.

➤ **Departamentul de etnologie** a continuat sistematizarea și analiza documentelor din arhivă, în vederea redactării lucrărilor *Obiceiuri agrare din Moldova. Tipologie și corpus de texte* (Silvia Ciubotaru), *Obiceiuri funebre din Moldova. Tipologie și corpus de texte* (Ion H. Ciubotaru), *Obiceiuri de iarnă din Moldova. Tipologie și corpus de texte* (Ioana Repciuc) și *Arhitectura țărănească din Moldova. Tipologie și corpus de texte* (Adina Ciubotariu).

➤ În cadrul **Departamentului de toponimie**, s-a finalizat lucrul la *Micul Dicționar Toponimic al Moldovei* (MDTM), cu redactări noi (cca 100 p.) și completări la redactările deja realizate, cu revizia științifică a redactărilor noi, pregătirea seriei unificate de articole ale dicționarului.

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

Colocviul internațional

G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere

Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, împreună cu Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” și Asociația Culturală „A. Philippide” au organizat, în perioada 1–2 noiembrie 2012, Colocviul internațional *G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere*. În deschidere au vorbit prof. dr. Eugen Munteanu, directorul Institutului de Filologie Română „A. Philippide” din Iași, prof. dr. Vasile Ișan, rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, și prof. dr. Codrin-Liviu Cuțitaru, decanul Facultății de Litere. Au urmat două prelegeri în plen: Eugen Munteanu, *Ivănescu, omul și intelectualul*, și Carmen-Gabriela Pamfil, *Concepția lingvistică a lui G. Ivănescu*, precum și două lansări de carte: G. Ivănescu, *Problemele capitale ale vechii române literare*, ediția a II-a revizuită; îngrijirea textului, bibliografie, indici, notă asupra ediției de Eugen Munteanu și Lucia Gabriela Munteanu, postfață de Eugen

Munteanu, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2012, și *Lucrările Colocviului Internațional „Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere”*, (Iași–Bălți, 27–29 iulie 2011) – număr special al „Anuarului de lingvistică și istorie literară”, t. LI/2011, București, Editura Academiei Române, 2012.

Comunicările pe secțiuni ale primei zile s-au desfășurat după cum urmează:

➤ **Evocări ale personalității lui G. Ivănescu**

Moderator: Vasile Frățilă (Timișoara)

Secretar: Florin-Teodor Olariu (Iași)

Noemi Bomher (Iași), *Întâlnirea cu profesorul Ivănescu*; Maria Purdela Sitaru (Timișoara), *Contribuția lui G. Ivănescu la formarea și dezvoltarea cercetării umaniste timișorene*; Maria Aldea (Cluj-Napoca), *Profesorul G. Ivănescu. O evocare*; Vasile Frățilă (Timișoara), *G. Ivănescu, momentul Timișoara*, Corneliu Dimitriu (Iași), *Cum l-am cunoscut pe profesorul G. Ivănescu*, Diana-Sorina Bodia (Iași), „*Beatae memoriae*”. *G. Ivănescu și Petru Caraman, o prietenie adevărată*, Wolfgang Dahmen (Jena, Germania), *La réception de l'oeuvre de G. Ivănescu en Allemagne*.

➤ **Exegeze ale operei lui G. Ivănescu. Limbaj și comunicare, lingvistică generală și comparată, filosofia limbajului**

Moderator: Ioan Oprea (Iași)

Secretar: Aurel-Dinu Moscal (Iași)

Ioana Costa (București), *Ivănescu, indoeuropeanist*, Marina Vraciu (Iași), *O încercare de „reconstrucție”: dialogul profesorului G. Ivănescu cu lingvistica slavă și cu slavistii*, Liviu Bordaș (New Delhi, India), *G. Ivănescu as a Sanskrit scholar and the academic Indology in Romania*, Iulia Nica (Iași), *Probleme de lingvistică romanică la G. Ivănescu*, Mircea Borcilă (Cluj-Napoca), *Contribuția lui G. Ivănescu la întemeierea integralismului lingvistic European*, Petru Ioan (Iași), *Puncte de rezistență și false atuuri în tentativa de aducere a lingvisticii în acord cu logica și stilistica*, Ioan Oprea (Iași), *Nivelele și normele limbii. Complementaritatea necesară Ivănescu–Coșeriu*, Adrian Poruciu (Iași), *Fenomenul indoeuropean în viziunea lui Ivănescu*, Cătălin Nicolau (Iași), *Principii ale cercetării istoriei limbii la G. Ivănescu*

Cea de-a doua zi a Colocviului a debutat cu trei comunicări în plen: Luminița Fassel (Wuppertal, Germania), *G. Ivănescu, reformator al lingvisticii românești*, Gheorghe Chivu (București), *Dialectele literare în concepția lui G. Ivănescu și I. Gheție*, Michael Metzeltin (Viena), *Specificitatea tipologică a limbii române*, urmate de comunicările pe secțiuni:

➤ **Exegeze ale operei lui G. Ivănescu. a) Gramatică; b) Istoria limbii**

Moderator: Rodica Nagy (Suceava)

Secretar: Elena Tamba (Iași)

Sergiu Drincu (Timișoara), *Aspectul verbal în limba română în concepția lui G. Ivănescu*, **Rodica Nagy** (Suceava), *Sintaxa lui G. Ivănescu: sugestii pentru o interpretare nedogmatică*, **Dumitru Nica** (Iași), *Gramatica și logica în concepția lui G. Ivănescu*, **Elena Adela Drăguțoiu** (Cluj-Napoca), *Complementul prepozițional. Delimitări. Limitări*, **Dinu Moscal** (Iași), *Predicatul și problema verbului copulativ la Ivănescu*, **Maria Ilescu** (Innsbruck, Austria), *Din contribuțiile importante ale lui Ivănescu la istoria limbii române*, **Mihaela Secrieru** (Iași), *Contribuția lui G. Ivănescu la dezvoltarea sintaxei românești*, **Roxana-Iuliana Popescu** (Bacău), *Corespondența logico-lingvistică dintre propozițiile subordonate și părțile de propoziție*, **Elena Vieru** (Suceava), *G. Ivănescu, istoria limbii – o istorie a românilor*, **Elena Tamba** (Iași), *Modelul de analiză morfosintactică pentru limba română la G. Ivănescu*.

➤ **Exegeze ale operei lui G. Ivănescu. Fonetică, fonologie, dialectologie**

Moderator: Zamfira Mihail (București)

Secretar: Luminița Botoșineanu (Iași)

Adrian Turculeț (Iași), *G. Ivănescu și unele probleme teoretice ale foneticii*, **Nistor Bardu** (Constanța) *Aromâna și conceptul de dialect literar sau de limbă literară a unui dialect în viziunea lui G. Ivănescu*, **Ioana Marușca** (Cluj-Napoca), *Din lexiconul de pe Valea Barcăului*, **Florin-Teodor Olariu** (Iași), *Elemente de sociolingvistică în scrierile lui Ivănescu*, **Petronela Savin** (Bacău), *G. Ivănescu. Preocupări pe terenul etnolingvisticii*, **Zamfira Mihail** (București), *Aspecte etnolingvistice în scrierile lui G. Ivănescu*, **Eugen Beltechi** (Cluj-Napoca) *G. Ivănescu: note bănățene*, **Alexei Chirdeachin** (Chișinău), *Considerații cu privire la structuri foneticofonologice compuse în viziunea lui G. Ivănescu, în contextul dezvoltării lingvisticii*, **Luminița Botoșineanu** (Iași), *Fonetica generală în concepția lui G. Ivănescu: pagini inedite*, **Vladimir Zagaevschi** (Chișinău), *Aspecte privind trecerea verbelor de la o conjugare la alta în graiurile moldovenești*, **Aida Todî** (Constanța), *G. Ivănescu și problema neologismelor*

➤ **Exegeze ale operei lui G. Ivănescu. Popular – literar în terminologiile românești**

Moderator: María Dolores Sánchez Palomino (A Coruña, Spania)

Secretar: Laura Manea (Iași)

Simona Goicu-Cealmof (Timișoara), *Concepția lui G. Ivănescu despre originea termenilor creștini românești*, **Ana Bobu** (Iași), *Aspecte ale evoluției limbajului științific și tehnic în Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur*, **Cristina Florescu** (Iași), *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Coordonate ale studiului lingvistic* (studiu de caz: **Laura Manea**, **Elena Tamba**, **Cristina Cărăbuș**), **Maria Iliescu** (Innsbruck, Austria), *Etimologia cuvântului lună în limba română*, **María Dolores Sánchez Palomino** (A Coruña, Spania), *De ‘calmazos’ et ‘bochornos’: dénominations en espagnol et galicien*

➤ **Exegeze ale operei lui G. Ivănescu. Stilistică, poetică, lingvistica textului, analiza discursului**

Moderator: **Elena-Oana Popârda** (Iași)

Secretar: **Ana-Maria Prisacaru** (Iași)

Elvira Sorohan (Iași), *Ivănescu și retorica polemicii academice*, **Ruxandra Nechifor** (Iași), *Despre stil și stilistică la G. Ivănescu și Dumitru Irimia*, **Lucia-Gabriela Munteanu** (Iași), *Concepția despre limbajul poetic la G. Ivănescu și Eugeniu Coșeriu*, **Diana Stoica** (Bârlad) *Ivănescu și problema limbajului poetic*, **Elena-Oana Popârda** (Iași), *Omniprezența semnificației în concepția lingvistică a lui Ivănescu*, **Cristinel Munteanu** (Pitești) *Despre concepția stilistică a lui G. Ivănescu*

➤ **Exegeze ale operei lui G. Ivănescu. a) Istoria limbii române literare; b) Lexicologie, etimologie, onomastică**

Moderator: **Cristina Florescu** (Iași)

Secretar: **Mioara Dragomir** (Iași)

Gabriela Haja (Iași), *Evoluția dialectelor literare în concepția lui Ivănescu*, **Aura Mocanu** (Iași), *Polemica Gheție – Ivănescu despre limba română literară*, **Luminița Vleja** (Timișoara), *Ivănescu și lingvistica limbilor literare*, **Mioara Dragomir** (Iași), *Interpretarea grafiei chirilice în viziunea lui Ivănescu*, **Sabina Rotenstein** (Iași), *Interpretări ale concepției ivănesciene despre limba literară în studiul onomasticii biblice*, **Rudolf Windisch** (Rostock, Germania), *Cuvintele românești de origine latină în G. Ivănescu*, *Istoria limbii române*, **Cristina Florescu** (Iași), *Ivănescu: etimologia cuvintelor limbii române în contextul cercetărilor actuale de romanistică*, **Alin-Mihai Gherman** (Alba-Iulia), *Etimologii controversate la G. Ivănescu*, **Daniela Butnaru** (Iași), *Un text inedit de G. Ivănescu despre toponimia românească*,

Comitetul de organizare a Colocviului

Prof. dr. Eugen Munteanu, CS I dr. Carmen-Gabriela Pamfil (co-președinti), CS II dr. Lumina Botoșineanu (secretar), CS I dr. Ofelia Ichim, CS III dr. Mioara Dragomir, CS III dr. Elena Tamba

Lucrările simpozionului s-au desfășurat la Filiala din Iași a Academiei Române; programul manifestării poate fi consultat la adresa electronică: http://www.philippide.ro/pages/simpozioane/Program%20_Col_Ivanescu_2012.pdf

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

- ◆ CS III dr. Șerban Axinte a continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului intitulat *Poetici ale romanului european reflectate în critica românească postbelică*, în calitate de bursier al Școlii postdoctorale a Academiei Române „Valorificarea identităților culturale în procesele globale”, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, POSDRU/ 89/1.5/S/59758 (perioada bursei: 1 februarie 2011–31 ianuarie 2013).
- ◆ CS III dr. Daniela Butnaru a continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului intitulat *Reflexe lingvistice ale unor structuri cognitive spațiale complementare*, în calitate de bursier al Școlii postdoctorale „Societatea bazată pe cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective”, proiect derulat de Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” – Filiala din Iași a Academiei Române și Universitatea de Nord din Baia Mare și cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, POSDRU/89/1.5/S/56815 (perioada bursei: 1 aprilie 2012 – 28 februarie 2013).
- ◆ CS dr. Adina Ciubotariu a continuat cercetările pentru proiectul CNCS-UEFISCDI *Situația actuală a memoriei colective în cazul obiceiturilor de naștere din Moldova*, cod PN-II-RU-Pd-2011-3-0086. În intervalul 14 septembrie – 12 octombrie a fost realizat un stagiul de documentare la biblioteca Fundației „Maison des Sciences de l’Homme”, Paris.
- ◆ S-a continuat, conform planului de cercetare, derularea proiectului CNCS-UEFISCDI (2011-2014) *Terminologia românească meteorologică (științific vs. popular) a fenomenelor atmosferice. Studiu lingvistic* (cod

PN-II-ID-PCE-2011-3-0656); director de proiect: CS I dr. Cristina Florescu; membri în echipa de cercetare de la IFRI: CS II dr. Laura Manea, (voluntari) CS III dr. Elena Tamba, CS II dr. Florin-Teodor Olariu, Mona Corodeanu. Au fost realizate activitățile de cercetare specifice acestui proiect prevăzute pentru ultimul trimestru al anului 2012: redactarea articolelor cuprinse în două grupuri terminologice, științific și popular, respectiv termeni de specialitate (ex. *oraj*), termeni comuni (ex. *nor*, *vânt*) și termeni regionali (ex. *promoară*); analiza contrastivă a celor două liste de termeni; reactualizarea *Indicațiilor normative* ale *Dicționarului fenomenelor atmosferice* (DFA); corelații punctuale; delimitarea problematicii în structura pe capitole din *Studiul lingvistic* cuprins în viitorul volum. Diseminarea proiectului a fost făcută prin: 1) organizarea Atelierului internațional de lucru din 2 noiembrie (în cadrul Colocviului internațional „G. Ivănescu – 100 ani de la naștere”), care a avut ca invitați ai proiectului pe lingvistele Prof. dr. Maria Iliescu (Institutul de Romanistică al Universității din Innsbruck, Austria), care a prezentat comunicarea: *Etimologia cuvântului ‘lună’ în limba română* și Prof. dr. María Dolores Sánchez Palomino (Universitatea din Coruña, Spania), care a prezentat comunicarea *De ‘calmazos’ et ‘bochornos’: dénominations en espagnol et galicien* [‘Despre acalmie și zăduf: denumiri în spaniolă și galiciană’]; 2) două deplasări în străinătate, una dintre acestea fiind efectuată de CS II dr. Laura Manea, în perioada 19.11–02.12.2012, la Biblioteca Universității din Constanza.

◆ CS I dr. Cristina Florescu a continuat colaborarea la proiectul internațional *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom). **Première phase : le noyau panroman** (subvenționat ANR și DFG), făcând revizia pentru Romania de sud-est a 6 articole (proiect la care a colaborat și CS II dr. Florin-Teodor Olariu) (cf. <http://www.atilf.fr/DERom>).

◆ CS I dr. Ofelia Ichim și CS II dr. Florin-Teodor Olariu au continuat activitatea de cercetare în cadrul grantului *Diaspora românească din Budapesta (1989–2010). O analiză socio-culturală*, proiect interacademic ce se desfășoară ca urmare a unui acord de colaborare între Institutul de Cercetări Lingvistice al Academiei de Științe a Ungariei din Budapesta și Institutul de Filologie Română „A. Philippide” al Academiei Române – Filiala Iași, pentru perioada 2010–2012. Echipa desfășoară activitățile specifice în vederea deplasării pe teren și a prelucrării materialului informațional deja acumulat.

◆ CS dr. Dinu Moscal a continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului intitulat *Teoria predicăției. Între logică și lingvistică*, în

calitate de bursier al Școlii postdoctorale „Societatea bazată pe cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective”, proiect derulat de Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” – Filiala din Iași a Academiei Române și Universitatea de Nord din Baia Mare și cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, POSDRU/89/1.5/S/56815 (perioada bursei: 1 aprilie 2012 – 31 martie 2013).

♦ A continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului *Prima traducere românească a Septuagintei, operă a lui Nicolae Milescu (Ms. 45 BAR Cluj). Ediție critică, studii lingvistice și filologice* (2011–2014; grant CNCS, cod 1578; director de proiect: prof. univ. dr. Eugen Munteanu).

♦ A continuat activitatea de cercetare în cadrul proiectului interdisciplinar *Monumenta linguae Dacoromanorum – Biblia 1688*, realizat în cadrul Centrului de Studii Biblico-Filologice al Departamentului de Cercetare Interdisciplinară în Domeniul Științelor Umaniste și finanțat din fondurile proprii de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (2008–2014; director de proiect: prof. univ. dr. Eugen Munteanu; membri în echipa de cercetare, de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”: CS III dr. Mioara Dragomir, CS I dr. Gabriela Haja și CS III dr. Elena Tamba).

♦ CS II dr. Florin-Teodor Olariu și-a continuat cercetările în cadrul proiectului intitulat *Practici, reprezentări și comportament (socio) lingvistic în context minoritar. Strategii euristice și perspective metodologice în analiza dimensiunii lingvistice a fenomenului migraționist contemporan*, ca bursier al Școlii postdoctorale „Societatea bazată pe cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective”, proiect derulat de Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” – Filiala din Iași a Academiei Române și Universitatea de Nord din Baia Mare și cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013 POSDRU/89/1.5/S/56815 (perioada bursei: 1 iunie 2010 – 31 martie 2013).

♦ CS II dr. Florin-Teodor Olariu (director de proiect), CS III dr. Veronica Olariu și CS dr. Marius-Radu Clim (membri în echipa de cercetare) au continuat, conform planului, activitatea de cercetare în cadrul proiectului CNCSIS *Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei (ALAB). Prima fază* (2010–2013, contract CNCSIS–UEFISCSU, cod TE_244/2010).

♦ CS II dr. Florin-Teodor Olariu și-a continuat activitatea în proiectul *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a*

stărilor atmosferice. Studiu lingvistic (2011–2014, proiect CNCS, cod PN-II-ID-PCE-2011-3-0656), ca cercetător voluntar.

♦ CS dr. Ioana Repciuc a continuat cercetările pentru proiectul CNCS-UEFISCDI cu titlul *Elemente de religiozitate populară în riturile românești ale apei. O perspectivă socio-antropologică*, cod PN-II-RU-PD-2011-3-0220. În calitate de *Visiting Research Scholar*, a efectuat un stagiu de cercetare în cadrul *Institute of Social and Cultural Anthropology, School of Anthropology and Museum Ethnography* la Universitatea din Oxford (decembrie 2012).

♦ CS III dr. Elena Tamba, CS drd. Ana-Veronica Catană-Spenchiu, CS dr. Marius-Radu Clim, CS drd. Marius Răschip și colaboratorul voluntar Mădălin Pătrașcu au continuat activitatea de cercetare la proiectul *CLRE. Corpus lexicografic românesc esențial. 100 de dicționare din bibliografia DLR aliniate la nivel de intrare și la nivel de sens* (2010–2013, contract CNCSIS-UEFISCSU, cod TE_246/2010, nr. 55/28.07.2010).

♦ CS III dr. Elena Tamba a continuat activitatea de cercetare în proiectul *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Studiu lingvistic* (2011–2014, proiect CNCS, cod PN-II-ID-PCE-2011-3-0656), ca cercetător voluntar.

♦ A continuat proiectul „*Scriptores in Academia*” – *Arhiva sonoră a literaturii române contemporane* inițiat de Departamentul de Istorie Literară de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza”. Responsabil: CS III dr. Șerban Axinte. Pe data de 7 decembrie 2012 a fost invitat poetul Horia Zilieru.

CĂRȚI

♦ Adina Ciubotariu, *Obiceiuri de naștere din Moldova. Tipologie și corpus de texte*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2012, 416 p., ISBN 978-973-703-771-8.

♦ Marius-Radu Clim, *Neologismul în lexicografia românească*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2012, 355 p., ISBN 978-973-703-794-7.

♦ Sebastian Drăgulănescu, *Eminescu și comicul. Strategii și stratageme estetice*, prefață de prof. univ. dr. Lucia Cifor, Iași, Editura Alfa, 2012, 258 p., ISBN 978-606-540-103-7.

STUDII, ARTICOLE, RECENZII

- ♦ Luminița Botoșineanu, *The digitalization of both oral and written corpora and the analysis of discursal spaces and registers* (în colaborare), în volumul *Towards Multilingual Europe 2020: A Romanian Perspective* (Actele Conferinței „Diaspora în Cercetarea Științifică și Învățământul Superior din România”, workshopul exploratoriu „Tehnologii lingvistice în cercetarea românească din țară și diaspora”, București, 25–28 septembrie 2012), editori: Dan Tufiș, Vasile Rus, Corina Forăscu, București, Editura Academiei Române, 2012, p. 53–78.
- ♦ Daniela Butnaru, *La symbolique de la dénomination toponymique. Etude de cas: la toponymie urbaine officielle de Botoșani*, în „Philologica Jassyensia”, nr. 2 (16), 2012, p. 143–150; *La double dénomination des monastères et des skites orthodoxes en Moldavie (Roumanie)*, în „Revue Roumaine d'Etudes Francophones : Le religieux”, nr. 4 (2012), p. 310–317; [recenzie] Felicia Dumas, *L'orthodoxie en langue française – perspectives linguistiques et spirituelles*, Iași, Casa editorială Demiurg, 2009, în „Revue Roumaine d'Etudes Francophones : Le religieux”, nr. 4 (2012), p. 401–404.
- ♦ Adina Ciubotariu, *Ipostaze ale divinităților destinului în credințe arhaice și în literatura populară*, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, nr. XII, 2012, p. 173–188; [recenzii] Ion H. Ciubotaru, *Ouăle de Paști la români. Vechime, semnificații, implicații ritual-ceremoniale*, Iași, Editura Presa Bună, 2012, în „Memoria Ethnologica”, an XII, nr. 44–45, iulie–decembrie 2012, p. 260–265; *Sărbători și obiceiuri. Răspunsuri la chestionarele Atlasului Etnografic Român. Românii din Bulgaria*, vol. I, Timoc, București, Editura Etnologică, 2010, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, nr. XII, 2012, p. 484–489.
- ♦ Silvia Ciubotaru, *Paharul de zile mari*, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, nr. XII, 2012, p. 101–130; [recenzii] Ioan Godea, *Moralitate, mentalitate și osândă. Perindele, colodă și mireasa pe grapă*, Timișoara, Editura de Vest, 2011, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, nr. XII, 2012, p. 492–494; Anton Golopenția, *Rapsodia epistolară. Scrisori primite și trimise de Anton Golopenția (1923-1950)*, vol. III, București, Editura Enciclopedică, 2012, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, nr. XII, 2012, p. 514–520.
- ♦ Marius-Radu Clim, *Situația lexicografiei românești în context european* (în colaborare), în „Philologica Jassyensia”, An VIII, Nr. 2 (16), 2012, p. 259–268; *Perspective în cercetarea lexicografică informatizată*

din România (în colaborare), în Rodica Zafiu, Camelia Ușurelu, Helga Bogdan Oprea (eds.), *Limba română. Ipostaze ale variației lingvistice*, vol. I, București, Editura Universității din București, 2011, p. 225–232; *CLRE. The Essential Romanian Lexicographic Corpus* (în colaborare), în Mihai Alex Moruz, Dan Cristea, Dan Tufiș, Adrian Iftene, Horia-Nicolai Teodorescu (eds.), *Proceedings of the 8th International Conference „Linguistic resources and tools for processing of the Romanian language”* (8–9 decembrie 2011, 26–27 aprilie 2012 Bucharest), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2012.

♦ Amalia Drăgulănescu, „*O lume ca nelumea*” în scrierile lui *Mihai Eminescu și Ion Luca Caragiale*, în „*Philologica Jassyensia*”, nr. 2/2012, Iași, Editura Alfa, p. 31–39; *Ioan Mirea – un lucrător la coloana fără sfârșit a poeziei*, „*Dacia literară*”, XXIII, 2012, nr. 11–12, p. 97–102; *Micropoemele în poezia românească și universală*, în „*Albatros*”, VIII, nr. 17/18/19/20 (2011), p. 128–141; *Inflexiuni biblice în lirica românească interbelică*, în vol. *Receptarea Sfintei Scripturi între filologie, hermeneutică și traductologie*, Iași, 2012, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”; *Dimitrie Marmeliuc – un clasic avântat*, „*Revista română*”, 2012, nr. 12; *Transmodernismul sau viitorul recent al modernismului*, „*Dacia literară*”, XXIII, 2012, nr. 9–10, p. 118–121.

♦ Stelian Dumistrăcel, *Semnificațiile rom. bursă și ipostaza birjă a acestui neologism*, în vol. *Bătrânul înțelept de la Pylos. Volum omagial dedicat lui Andrei Avram la optzeci de ani*, București, Editura Academiei Române, 2012, p. 69–76; *The digitalization of both oral and written corpora and the analysis of discursal spaces and registers* (în colaborare), în volumul *Towards Multilingual Europe 2020: A Romanian Perspective* (Actele Conferinței „Diaspora în Cercetarea Științifică și Învățământul Superior din România”, workshopul exploratoriu „Tehnologii lingvistice în cercetarea românească din țară și diaspora”, București, 25–28 septembrie 2012), editori: Dan Tufiș, Vasile Rus, Corina Forăscu, București, Editura Academiei Române, 2012, p. 53–78; *Marin Preda confruntat cu știința limbii*, „*Dacia literară*”, XXIII (serie nouă din 1990), nr. 11–12 (110–111), p. 92–96; *Trebuie să fim versatili, căci veacul înaintează!*; „*Cronica veche*”, nr. 21, octombrie 2012, p. 6; *Sfioșenii*; ibidem, nr. 22, noiembrie 2012, p. 5.

♦ Cristina Florescu, *Eugen Coșeriu și cheștiunea relației dintre terminologiile științifice și cele populare*, în „*Anuar de lingvistică și istorie literară*”, tom LI/2011, p. 187–195.

- ♦ Doina Hreapcă, *The digitalization of both oral and written corpora and the analysis of discursal spaces and registers* (în colaborare), în volumul *Towards Multilingual Europe 2020: A Romanian Perspective* (Actele Conferinței „Diaspora în Cercetarea Științifică și Învățământul Superior din România”, workshopul exploratoriu „Tehnologii lingvistice în cercetarea românească din țară și diaspora”, București, 25–28 septembrie 2012), editori: Dan Tufiș, Vasile Rus, Corina Forăscu, București, Editura Academiei Române, 2012, p. 53–78; **Rom. vermuz – fr. vert mousse?**, în vol. *Bătrânul înțelept de la Pylos. Volum omagial dedicat lui Andrei Avram la optzeci de ani*, București, Editura Academiei Române, 2012, p. 93–102.
- ♦ Dan Mănuță, *De ce avem roman*, în „Convorbiri literare”, CXLVI, 2012, nr.10, octombrie, p. 87–88; *Memoria sud-estului european* (I), idem, nr. 11, noiembrie, p. 85–86; *Memoria sud-estului european* (II), idem, nr.12, decembrie, p. 66–68.
- ♦ Florin-Teodor Olariu, *Langue et migration à l'âge scolaire. Pratiques langagières des élèves d'origine roumaine à Turin*, în vol.: Tullio Telmon, Gianmario Raimondi, Luisa Revelli (eds.), *Coesistenzae linguistiche nell'Italia pre- e postunitaria. Atti del XLV Congresso internazionale di studi della Società di Linguistica Italiana* (Aosta/ Bard/ Torino 26–28 settembre 2011), Roma, Bulzoni, 2012, p. 205–218.
- ♦ Ioana Repciuc, *Mircea Vulcănescu: o filosofie a religiozității populare*, în volumul *Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. VIII, coordonator Viorel Cernica, ediție îngrijită de Viorel Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2012, p. 84–109; [recenzie] Ion H. Ciubotaru, *Ouăle de Paști la români. Vechime, semnificații, implicații ritual-ceremoniale*, Iași, Editura Presa Bună, 2012, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, nr. XII, 2012, p. 506–513.
- ♦ Elena Tamba, *Situația lexicografiei românești în context european* (în colaborare), în „Philologica Jassyensia”, An VIII, Nr. 2 (16), 2012, p. 259–268; *Perspective în cercetarea lexicografică informatizată din România* (în colaborare), în Rodica Zafiu, Camelia Ușurelu, Helga Bogdan Oprea (eds.), *Limba română. Ipostaze ale variației lingvistice*, vol. I, București, Editura Universității din București, 2011, p. 225–232; *CLRE. The Essential Romanian Lexicographic Corpus* (în colaborare), în Mihai Alex Moruz, Dan Cristea, Dan Tufiș, Adrian Iftene, Horia-Nicolai Teodorescu (eds.), *Proceedings of the 8th International Conference „Linguistic resources and tools for processing of the Romanian language”* (8–9 december 2011, 26–27 april 2012 Bucharest), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2012.

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

a) în țară

♦ Șerban Axinte a participat, cu intervenții în plen, la două Conferințe organizate în cadrul Școlii postdoctorale „Valorificarea identităților culturale în procesele globale” a Academiei Române (POSDRU/89/1.5/S/59758): „Proprietatea intelectuală. Rolul statului în susținerea culturii”, București (3–4 octombrie 2012); „Egalitate de șanse și dezvoltare durabilă în cultura europeană”, București (14–15 decembrie 2012).

♦ Luminița Botoșineanu, *G. Ivănescu – repere biografice* (în colaborare), la Simpozionul Național „Centenar G. Ivănescu”, Universitatea de Vest, Timișoara (19 octombrie 2012); *Fonetica generală în concepția lui G. Ivănescu: pagini inedite*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012); *Stelian Dumistrăcel – un statut și un rol* (în colaborare), la Simpozionul aniversar „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75”, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău (23 noiembrie 2012); *Un altfel de paratext. Jurnal de anchetă dialectală* (în colaborare), la Simpozionul aniversar „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75”, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău (23 noiembrie 2012); *Accesibilitate interdisciplinară și performanță interpretativă prin digitizarea lucrărilor românești de cartografie lingvistică* (în colaborare), la Al 12-lea Colocviu Internațional al Departamentului de lingvistică, Facultatea de Litere, Universitatea București, „Limba română: variație sincronică, variație diacronică” (14–15 decembrie 2012).

♦ Daniela Butnaru, *Un text inedit de G. Ivănescu despre toponimie*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012);

♦ Marius-Radu Clim, *eLEXICOGRAFIA – interdisciplinaritatea ca premisă pentru cercetarea limbii române* (în colaborare), la Conferința internațională „Comunicare, context, interdisciplinaritate”, Târgu Mureș (22–23 noiembrie 2012); *CLRE. Etape în realizarea unui corpus lexicografic românesc esențial* (în colaborare), la al 12-lea Colocviu internațional al Departamentului de Lingvistică de la Universitatea din București „Limba română: variație sincronică, variație diacronică”, București (14–15 decembrie 2012)..

- ♦ Mioara Dragomir, *Interpretarea grafiei chirilice în viziunea lui G. Ivănescu*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).
- ♦ Stelian Dumistrăcel, *Neologisme latino-romanice în limba română: concurență semantică și stilistică franco-engleză din perspectiva globalizării* (în colaborare), la Conferința internațională „Lexic comun / lexic specializat” (ediția a V-a), cu tema «Lexicul politic – martor al transformărilor social-politice și de mentalitate din lumea contemporană», Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați (11–12 octombrie 2012); *G. Ivănescu și începuturile cercetării complexe a istoriei limbii române literare*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012); *Spații discursive ale generării idiotismelor: o înscenare caragialescă*, la Simpozionul aniversar „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75”, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău (23 noiembrie 2012); *Accesibilitate interdisciplinară și performanță interpretativă prin digitizarea lucrărilor românești de cartografie lingvistică* (în colaborare), la Al 12-lea Colocviu Internațional al Departamentului de lingvistică, Facultatea de Litere, Universitatea București, „Limba română: variație sincronică, variație diacronică”, București (14–15 decembrie 2012).
- ♦ Cristina Florescu, *G. Ivănescu: etimologia cuvintelor limbii române în contextul cercetărilor actuale de romanistică*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012); *Popular și științific în terminologia meteorologică a fenomenelor atmosferice* (în colaborare) – diseminare a rezultatelor proiectului CNCS PN-II-ID-PCE-2011-3-0656 (2011–2014) în cadrul Colocviului internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).
- ♦ Gabriela Haja, *Terminologii de specialitate și reflexele lor culturale*, la Simpozionul național „Medierea lingvistică și culturală: competențe în comunicare – perspectivă interdisciplinară”, Iași (18–19 octombrie 2012); *Evoluția dialectelor literare în concepția lui G. Ivănescu*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).

- ◆ Doina Hreapcă, *Stelian Dumistrăcel – un statut și un rol* (în colaborare), la Simpozionul aniversar „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75”, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău (23 noiembrie 2012); *Accesibilitate interdisciplinară și performanță interpretativă prin digitizarea lucrărilor românești de cartografie lingvistică* (în colaborare), la Al 12-lea Colocviu internațional al Departamentului de lingvistică, Facultatea de Litere, Universitatea București, „Limba română: variație sincronică, variație diacronică” (14–15 decembrie 2012).
- ◆ Cecilia Maticiuc, *Despărțirea de Rusia. Cazul Ivan Șmeliov*, la Simpozionul național al Catedrei de Slavistică „Petru Caraman”, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (26–27 octombrie 2012).
- ◆ Aurel-Dinu Moscal, *Influența logicii în definiția predicatului gramatical*, în cadrul „Zilelor Academice Iașene”, ediția a XXVII-a, Iași (18–26 octombrie 2012); *Predicatul și problema verbului copulativ la G. Ivănescu*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).
- ◆ Eugen Munteanu, *Ivănescu, omul și intelectualul*, prelegere inaugurală la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).
- ◆ Florin-Teodor Olariu, *Elemente de sociolingvistică în scrierile lui G. Ivănescu*, în cadrul Colocviului internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012); *Stelian Dumistrăcel – un statut și un rol* (în colaborare), la Simpozionul aniversar „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75”, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău (23 noiembrie 2012).
- ◆ Ioan Oprea, *Nivelele și normele limbii. Complementaritatea necesară Ivănescu – Coșeriu*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).
- ◆ Veronica Olariu, *Stelian Dumistrăcel – un statut și un rol* (în colaborare), la Simpozionul aniversar „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75”, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău (23 noiembrie 2012).
- ◆ Carmen Pamfil, *G. Ivănescu – repere biografice* (în colaborare), la Simpozionul național „Centenar G. Ivănescu”, Universitatea de Vest, Timișoara (19 octombrie 2012); *Conceptia lingvistică a lui G. Ivănescu*, Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul

de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012).

♦ Elena Tamba, *Modelul de analiză morfosintactică pentru limba română la G. Ivănescu*, la Colocviul internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” și Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași (1–2 noiembrie 2012); *eLEXICOGRAFIA – interdisciplinaritatea ca premisă pentru cercetarea limbii române* (în colaborare), la Conferința internațională „Comunicare, context, interdisciplinaritate”, Târgu Mureș (22–23 noiembrie 2012); *CLRE. Etape în realizarea unui corpus lexicografic românesc esențial* (în colaborare), la al 12-lea Colocviu internațional al Departamentului de Lingvistică de la Universitatea din București „Limba română: variație sincronică, variație diacronică”, București (14–15 decembrie 2012).

b) în străinătate

♦ Adina Ciubotariu, *Credințele populare în contextul urbanizării – elemente comune din România și Ucraina*, în cadrul celui de-al III-lea Simpozion Internațional de Etnografie și Folclor „Vatra dulce strămoșească”, desfășurat în Cernăuți, Ucraina (14–16 decembrie).

♦ Amalia Drăgulănescu, *Despre necesitatea transpunerii prozei eminesciene în limbi europene*, comunicare în plen la secțiunea „Plurilingvismul și traducerea ca provocări ale globalizării: de la învățământ la politici lingvistice și culturale” din cadrul Conferinței internaționale „*Universitas Europaea: Spre o societate a cunoașterii prin globalizare și europenizare*”, organizată de Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM), Chișinău (15–17 octombrie 2012).

♦ Gabriela Haja, *Reconstructing the Diachronic Morphology of Romanian from Dictionary Citations* (în colaborare), la „LREC – the 8th International Conference on Language Resources and Evaluation”, Istanbul, Turcia (21–27 mai 2012).

♦ Eugen Munteanu, *La Septante traduite en roumain par Nicolae Milescu pendant la première moitié du XVIIe siècle. Contexte historique, significations culturelles et confessionnelles*, comunicare în plen la Colocviul internațional „Vernacular Bible and Religious Reform”, Leuven, Belgia (29 noiembrie – 1 decembrie 2012); *Nicolae Milescu, traducteur de la Septante en roumain. Evaluation traductologique* (în colaborare), comunicare prezentată Colocviul internațional „Vernacular Bible and Religious Reform”, Leuven, Belgia (29 noiembrie – 1 decembrie 2012).

- ♦ Florin-Teodor Olariu, *Les Roumains de Turin par leurs propres mots ou comment exploiter les histoires de vie dans la sociolinguistique de la migration*, comunicare prezentată la cea de-a treia Adunare generală a Observatorului European al Plurilingvismului, Universitatea „Sapienza”, Roma (10–12 octombrie 2012).
- ♦ Ioana Repciuc, *Folk religion in Romania and the work of Durkheim*, lucrare susținută în cadrul Conferinței internaționale „Durkheim and Folk Religion”, organizată de British Centre for Durkheimian Studies, Institute of Social of Cultural Anthropology, University of Oxford, cu sprijinul Maison Française – Oxford (1 decembrie 2012).

PREZENTĂRI ȘI LANSĂRI DE CARTE

- ♦ Pe data de 19 octombrie 2012, în cadrul unei secțiuni speciale a Simpozionului național „Centenar G. Ivănescu”, organizat de Universitatea de Vest din Timișoara, lect.dr. George Bogdan Țâra (de la instituția organizatoare) a prezentat volumul A. Philippide, *Istoria limbii române*, ediție critică de G. Ivănescu, Carmen-Gabriela Pamfil și Luminița Botoșineanu, Iași, Editura Polirom, 2011, ISBN: 978-973-46-1892-7.
- ♦ La 1 noiembrie 2012, în cadrul Colocviului Internațional „G. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, a fost lansat volumul *Lucrările Colocviului Internațional „Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere”* (Iași–Bălți, 27–29 iulie 2011), număr special al „Anuarului de lingvistică și istorie literară”, t. LI/2011, București, Editura Academiei Române, 2012, ISSN: 1583-7017, prezentat de prof. dr. Eugen Munteanu, prof. dr. Stelian Dumistrăcel și lect. dr. Cristinel Munteanu; de asemenea, tot în acest cadru a fost lansat și volumul Gh. Ivănescu, *Problemele capitale ale vechii române literare*, ediția a II-a, revizuită, indici și bibliografie de Eugen Munteanu și Lucia-Gabriela Munteanu, cu o postfață de Eugen Munteanu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012, 440 p., ISBN: 978-973-703-770-1.

ȘEDINȚELE LUNARE ale Institutului:

♦ Ședința din 10 decembrie 2012:

- ♦ Doamna Flavia Cosma, directoare a Reședinței internaționale a scriitorilor și artiștilor din Val-David, Quebec, Canada, precum și a Festivalului internațional din aceeași localitate, a avut prezentarea cu titlul *Bucuriile și regretele unei scriitoare de origine română stabilite în Canada. Reflecții asupra unei traiectorii literare desfășurate pe trei continente.*

S-a scris și s-a vorbit mult despre emigrație. Pe scurt, eu am ajuns în Canada în 1976, după o așteptare lungă în diverse lagăre de refugiați. În ciuda greutăților de tot felul, am reușit să public și să mă afirm la nivel internațional. Am publicat până în prezent peste 30 de cărți, dintre care 23 colecții de poezie, în limbile engleză, franceză, spaniolă și română. Opera mea a fost tradusă și în italiană, portugheză, arabă, finlandeză, estonă etc. Cartea mea *Leaves of a Diary* a fost studiată la Universitatea de Litere din Toronto, la catedra E.J. Pratt, ca literatură canadiană. Au urmat alte succese importante, care sunt consemnate pe situl www.flaviacosma.com. Prin forța lucrurilor și fiindcă scriu în românește, traducerea literară și mai ales cea de poezie reprezintă un subiect important pentru mine. În afara traducerii operelor mele, traduc din operele altor poeți contemporani. Ar mai fi de adăugat la capitolul *bucurii* faptul că am instituit în micul orașel artistic Val-David, aflat la 75 km nord de Montreal, o Reședință internațională pentru scriitori și artiști, unde creatori din toată lumea pot petrece între o săptămână și șase săptămâni, lucrând la proiectele pe care vor să și le termine, sau să înceapă altele noi. În cadrul acestei reședințe funcționează două Festivaluri Internaționale anuale, unul în luna mai și celălalt în octombrie.

Despre poezie ar fi multe de scris, date fiind ambiguitatea și misterul care o înconjoară. Pentru a rezuma, poezia nu se lasă dată la o parte cu una, cu două. Poemele nescrise sau ignorate vor sfârși prin a-l hăitui pe creatorul neglijent sau nerespectuos. Și apoi mai e ceva important de care trebuie ținut seama, și anume că poezia este drumul cel mai sigur de a înțelege Divinitatea din perspectiva noastră umilă. Cred că ar trebui să dăm mai multă importanță sfinților și îngerilor și semnelor pe care le primim de la acești însoțitori ai noștri, pe care epoca tehnologică, postmodernă și materialistă în care trăim i-a alungat din memoria noastră colectivă. Dincolo de efemeritatea lor, de aria difuză în care se desfășoară, de nevoile rațiunii de a le îndepărta din cale, semnele există în calea noastră ca niște borne strălucitoare pe drumul vieții; ele își au originea în același mare eter din care provine și poezia, iar uneori se îmbină cu aceasta astfel că multe poeme devin cu timpul premoniții.

Despre regrete: câteodată regret că timpul trece prea repede și nu îmi dă răgazul să îndeplinesc tot ce mi-am propus. Pe de altă parte, trecerea timpului mă interesează în manieră absolută, ca fenomen de viață, iar multiplele fețe ale anotimpurilor mă fascinează, mă umplu de încântare.

PREMII, DISTINCȚII

- ♦ CS I dr. Victor Durnea a primit Premiul „Titu Maiorescu” din partea Academiei Române pentru volumul *C. Stere. Publicistică, vol. I (1893–1905)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010, 567 p., ISBN 978-973-703-624-7.
- ♦ CS I dr. Florin Faifer a primit Premiul „I.L. Caragiale” din partea Academiei Române pentru volumul *Incursiuni în istoria teatrului universal (de la origini până la Renaștere). Theatrum Mundi*, Iași, Editura Timpul, 2010, 356 p., ISBN 978-973-612-376-4.
- ♦ CS I dr. Dragoș Moldovanu a primit premiul „Timotei Cipariu” din partea Academiei Române pentru volumul *Teoria câmpurilor toponimice (cu aplicație la câmpul hidronimului Moldova)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010, 450 p., ISBN 978-973-703-627-8.
- ♦ CS III Rodica Șuiu (pseudonim literar Aura Mușat) a primit Premiul de Excelență din partea Filialei din Iași a Uniunii Scriitorilor.

IN MEMORIAM

Maria Teodorovici
(22 septembrie 1944 – 1 octombrie 2012)

„Atunci când viața ne-o credem în toi
moartea cutează să plângă
adânc, în noi”
(Rainer Maria Rilke)

Este greu să cuprinzi într-o pagină existența și munca de o viață ale unui om. Poți doar să punctezi câteva lucruri semnificative, prin care amintirea celui dispărut să dăinuie.

Născută pe meleagurile Vrancei, la Soveja, după absolvirea Liceului „Alexandru Ioan Cuza” din Focșani, sosește în Iași pentru a urma cursurile Facultății de Filologie (1962–1967). Pentru o scurtă perioadă, este profesor la Școala generală din Ruginoasa. Prin concurs, este angajată la Biblioteca Academiei din Iași, trecând apoi la biblioteca Institutului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, pe care o reorganizează. Devine asistent de cercetare, dedicându-se muncii de investigare atentă a surselor, muncă pe care a îndeplinit-o cu pasiune peste 40 de ani, până aproape în ultimele clipe.

Se alătură colectivului de tineri și entuziaști cercetători ai Departamentului de Istorie literară, participând la redactarea *Dicționarului literaturii române de la origini până la 1900*, București, 1979. Ca și celorlalți autori, îi este decernat Premiul „Timotei Cipariu” al Academiei Române. În anii următori, continuă

munca de documentare și de sistematizare a materialului rezultat în vederea realizării unui dicționar general al literaturii române. Dăruirea, conștiinciozitatea și meticulozitatea în tot ce înseamnă verificare și pregătire pentru tipar a textelor s-au văzut și în alcătuirea de ediții: G. Călinescu, *Mihai Eminescu. Studii și articole*, Iași, Junimea, 1978 și Constantin Stere, *Victoria unui înfrânt*, Chișinău, Cartier, 1997.

În dorința de a ajuta și de a modela exprimarea în limba română, după anii '90 parcurge, la Chișinău, o etapă de pionierat în truda migăloasă cu cuvântul. Pentru o perioadă de câțiva ani se alătură echipei de redactori ai revistei „Limba română”, lucrând la pregătirea textelor în vederea publicării și la editarea periodicului. Întoarsă la Iași, inițiază, împreună cu un grup de cercetători, redactarea *Dicționarului enciclopedic ilustrat*, Chișinău, Cartier, 1999, deschizând, astfel, seria viitoarelor colaborări ale Institutului cu editori din Republica Moldova.

După pensionare, este angajată de Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București pentru proiectul *Dicționarul general al literaturii române*, vol. 1–7, București, 2004–2009. Munca îi oferea un refugiu, uitând astfel de gravele probleme de sănătate pe care le avea. Solicitată și la elaborarea ediției a 2-a a dicționarului (pentru corelațiile tehnice și bibliografice), și-a făcut datoria cu conștiinciozitate și profesionalism până în ultima clipă.

Cu o îndârjire neasemuită, moștenită de la părinți și bunici, a luptat cu boala până la final, bucurându-se de orice clipă, adâncindu-se în muncă, trecând discret pe lângă ceilalți, nedorind să-i supere și să-i împovăreze cu problemele ei personale.

Pentru colegi a fost o persoană agreabilă, amabilă, întotdeauna gata să ajute, întotdeauna gata să se implice în rezolvarea dificultăților. Pentru prieteni, un sprijin de nădejde, o inimă prea mare într-un trup atât de subțire. Pentru familie, o adevărată soră, atentă și iubitoare. Într-un cuvânt, un suflet deosebit!

Lăcrămioara Chihăia
B.C.U. „M. Eminescu”, Iași

ASOCIAȚIA CULTURALĂ „A. PHILIPPIDE”

♦ A fost editată revista „**Philologica Jassyensia**”, An VIII, Nr. 2 (16)/ 2012 (<http://www.philologica-jassyensia.ro/>), revistă acreditată CNCS în categoria B și înregistrată în bazele de date CEEOL, EBSCO, DOAJ, FABULA, GOOGLE SCHOLAR, The LINGUIST LIST, MLA, SCIPHO, ULRICHSWEB. „Philologica Jassyensia” (ISSN 1841-5377, ISSN online 2247-8353, ISSN-L 1841-5377) aparține Institutului de Filologie Română „A. Philippide” – Filiala din Iași a Academiei Române și Asociației Culturale „A. Philippide” din Iași.

VARIA

- ◆ În urma procesului de evaluare a revistelor academice, realizat în luna decembrie 2012 de Consiliul Național al Cercetării Științifice, publicațiile științifice ale Institutului, „Anuar de lingvistică și istorie literară” (<http://www.alil.ro/>) și „Philologica Jassyensia” (<http://www.philologica-jassyensia.ro/>), au fost acreditate, primind categoria de clasificare B (INT – NAT: „Reviste cu un grad ridicat de impact în domeniu, cu o vizibilitate considerabilă mai ales pe plan național”).
- ◆ CS II dr. Luminița Botoșineanu a fost membră în comisia de susținere, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, a tezei de doctorat în filologie, elaborată, sub conducerea prof. dr. Eugen Munteanu, de Ana-Maria Prisacaru (Carp), *Efecte ale interferenței lingvistice româno-germane în toponimia românească din Bucovina Habsburgică* (31 octombrie 2012); a făcut parte din comisia de concurs a dlui dr. Nistor Bardu pentru ocuparea postului de conferențiar, poziția 12, de la Departamentul de Filologie Română, Limbi Clasice și Balcanice, din cadrul Facultății de Litere de la Universitatea „Ovidius” din Constanța.
- ◆ CS III dr. Daniela Butnaru a efectuat un stagiu de documentare la Universitatea Lille 3 (Franța) în perioada 23 octombrie–22 noiembrie 2012, o deplasare pentru documentare la tema din planul Institutului la Arhivele Statului din București (11–12 decembrie 2012), precum și o anchetă toponimică cu harta și chestionarul în satul Butea, județul Iași (22–23 septembrie 2012).
- ◆ CS dr. Amalia Drăgulănescu a fost membru în Comitetul științific al Conferinței internaționale „*Universitas Europaea: Spre o societate a cunoașterii prin globalizare și europenizare*”, organizată de Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM), Chișinău (15–17 octombrie 2012).
- ◆ Prof. dr. Stelian Dumistrăcel a fost membru în comisia de susținere, la Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, a tezei de doctorat în filologie, elaborată sub conducerea conf. dr. Gheorghe Colțun, de Oana Roxana Buzea (Ionescu), *Antonimia frazeologică în limbile română și engleză* (21 noiembrie 2012).
- ◆ Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău a organizat, în onoarea prof. dr. Stelian Dumistrăcel, Simpozionul aniversar intitulat „Dialoguri academice. Stelian Dumistrăcel – 75” (23 noiembrie 2012). Manifestarea a avut trei secțiuni: una omagială, în care au luat cuvântul membri din conducerea Universității organizatoare și o serie de invitați, urmată de o conferință prezentată de prof. dr. Stelian Dumistrăcel (*Spații discursive ale generării idiotismelor: o înscenare caragialescă*; vezi *supra*, *Comunicări*) și de o masă rotundă, pe tema „Teatralitatea discursului. Stilistică și frazeologie”, la care au participat cercetători și cadre didactice universitare din Bacău, Galați și Iași.
- ◆ CS I dr. Cristina Florescu a fost membră în comisia de susținere a trei teze de doctorat: Alina Elena Podaru, teză elaborată sub conducerea prof. univ. dr. Stelian Dumistrăcel (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași); Daniela Răuțu, teză

elaborată sub conducerea prof. univ. dr. Rodica Zafiu (Universitatea din București); Ioana Crina Rădoi, teză elaborată sub conducerea CS I dr. Mariana Neț (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, București); a făcut parte din comisia de concurs a dlui dr. Nistor Bardu pentru ocuparea postului de conferențiar, poziția 12, de la Departamentul de Filologie Română, Limbi Clasice și Balcanice, din cadrul Facultății de Litere de la Universitatea „Ovidius” din Constanța.

♦ CS I dr. Gabriela Haja a fost membru în comisia de susținere, în data de 14 decembrie 2012, a tezei de doctorat cu titlul *Spectacolul-recital în teatrul de animație*, elaborată de Anca Mihaela Zavalichi, în vederea obținerii titlului de doctor în Teatru, sub coordonarea științifică a domnului prof. univ. dr. Florin Faifer, la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, Facultatea de Teatru.

♦ CS Ana Maria Prisacaru a susținut în ședință publică, pe data de 31 octombrie 2012, teza de doctorat cu titlul *Efecte ale interferenței lingvistice româno-germane în toponimia românească din Bucovina habsburgică (actualele teritorii românești)*, conducător științific prof. univ. dr. Eugen Munteanu și a obținut titlul științific de „doctor în filologie” cu calificativul „foarte bine”.

♦ CS III dr. Elena Tamba a fost membru în comisia tutorială pentru stagiul doctoral al drd. Mădălin Ionel Patrașcu, la Facultatea de Informatică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

♦ În data de 11 decembrie 2012, colectivul Departamentului de etnologie s-a deplasat la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Chișinău, Republica Moldova, pentru lansarea volumelor: Vasile Munteanu, *Pagini de etnografie*, Editura Palatul Culturii, 2012, Ion H. Ciubotaru, *Ouăle de Paști la români. Vechime, semnificații, implicații ritual-ceremoniale*, Iași, Editura Presa Bună, 2012 și Silvia Ciubotaru, *Obiceiuri nupțiale din Moldova. Tipologie și corpus de texte*, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2009.

♦ Prof. univ. dr. Eugen Munteanu a fost conducător științific pentru tezele de doctorat susținute în ședințe publice în luna octombrie 2012: Ana-Maria Carp (căsăt. Prisecaru), *Efecte ale interferenței lingvistice româno-germane în toponimia românească din Bucovina habsburgică (actualele teritorii românești)* (magna cum laude), și decembrie 2012: Ana Bobu, *Receptarea în cultura română a scrierilor Sfântului Ioan Gură de Aur*.

♦ CS dr. Aurel-Dinu Moscal a participat la 51. Internationale Hochschulwoche „Babel Balkan? Politische und soziokulturelle Kontexte von Sprache in Südosteuropa”, organizată de *Südosteuropa Gesellschaft* și *Akademie für Politische Bildung* din Tutzing, Germania (1–5 octombrie 2012).

♦ Prof. univ. dr. Eugen Munteanu a fost membru al comisiei de doctorat pentru susținerea tezei *Discursul religios neoprotestant*, prezentată, la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, de drd. Adina Elena Coclici (Telescu), conducător științific: prof. univ. dr. Rodica Nagy (octombrie 2012).

Redacția:

**Luminița Botoșineanu, Ofelia Ichim,
Florin-Teodor Olariu, Elena Tamba**

Responsabil de număr: Florin-Teodor OLARIU

**INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE” • STRADA
CODRESCU, NR. 2 • IAȘI • 700478 • TEL./FAX: 004.0332/106508**

E-MAIL: secretariat@philippide.ro

WEB: <http://www.philippide.ro/>

ISSN 1582-5019